

Op de volgende pagina's vind je voor elk vak het PTA. Daarin staat onder andere te lezen welke stof onderdeel is van het schoolexamen en welke van het eindexamen, op welke manieren de stof wordt afgesloten, in welke kolom in Magister je het cijfer kunt terugvinden en hoeveel elke toets/opdracht meetelt voor het schoolexamen.

Een toelichting op de kolommen en afkortingen.

- code: de code van kolom in Magister.
- vorm: het type toets en het volgnummer van dit type toets.
- domeinen: de letter van de domeinen waar de toets over gaat.
- herk?: is het herkansbaar?

Afkorting of code

Betekenis

SE	Schoolexamen, onderdeel van PTA
PO - SE	Praktische opdracht, onderdeel van PTA
HD	Handelingsdelen (zoals gym, LOB)
GR	Grafische rekenmachine
RM	Rekenmachine
WB	Woordenboek, bijvoorbeeld : WB NL-DTS
BINAS	Binas editie xxx
ATLAS	Bosatlas editie xxx

Vak: Aardrijkskunde (AK)

Boek/Methode: BuitenLand 4H									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Wereldbeeld I	A en B	nee	Vul in.	3	ATLAS
	451	PO1		Kahoot (opdracht voor 2 personen)		nee			
2	423	PW2	45	Wereldbeeld II	A en B	nee	Vul in.	2	ATLAS
	420	SO1		Topografie Wereld		nee			
3	433	PW3	45	Klimaat en landschap	A, C en E	nee	Vul in.	4	ATLAS
	452	PO1		Onderzoek je eigen omgeving		nee			
4	443	SE1	60	Nederland: Stedelijke gebieden en Wateroverlast	A en E	ja	15%	6	ATLAS
	440	SO2		Topografie Nederland		nee			

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Wereld

Domein C Aarde

Domein E Leefomgeving

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-aardrijkskunde-havo-2021/2021/f=/aardrijkskunde_havo_2021_versie_2.pdf

Vak: Bedrijfseconomie (BECON)

Boek/Methode: B-E in Balans Deel 1										
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen	
1	413	PW1	45	H1: Bedrijfseconomie H2: Basisrekenvaardigheden H3: Balans, VW en liquiditeit	A	nee	Vul in.	2	RM	
2	423	PW2	60	H11: Eigen onderneming? H12: Keuze rechtsvorm H13: Organisatie en maatschappij H14: Organisaties H15: Leiderschap H16: Personeelsbeleid H5: Verzekeren, studeren, sparen en lenen H6: Enkelvoudige en samengetelde interest	B en C	nee	Vul in.	3	RM	
3	433	PW3	60	H7: Beleggen H8: Woning H9: Familie H10: Schenken en erven H4: Excel	A en B	nee	Vul in.	3	RM	
	451	PO1		H11 t/m 16 Bedrijfsanalyse	B en C	nee		1	RM	
4	443	SE1	90	H3: Balans, VW en liquiditeit H7: Beleggen H17: Eigen vermogen H18: Vreemd vermogen H19: vermogensmarkt H20: Investeringsanalyse	A, B en D	ja	15%	4	RM	

Toelichting inhoud domeinen:

A: Vaardigheden

B: Van persoon naar rechtspersoon

C: Interne organisatie en personeelsbeleid

D: Investeren en financieren

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-bedrijfseconomie-havo/2021/f=/bedrijfseconomie_havo_2021_versie_4.pdf

Vak: Culturele kunstzinnige vorming (CKV)

Boek/Methode: Contrast									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	451	PO1	Vul in.	CZP1 cultureel zelfportret, inleveren week 37	A	nee	Vul in.	5	Vul in.
	452	PO2		Discap 1, inleveren week 44	B, C en D	nee		20	
	453	PO3		Discap 2, inleveren week 50	B, C en D			20	
2	454	PO4		Discap 3, Project Spokanië afronden en inleveren week 11	A, B, C en D	nee	Vul in.	30	
3	455	PO5		Discap 4, inleveren week 22	B, C en D	nee	Vul in.	20	Vul in.
	456	PO6		CZP2 evaluatie op cultureel zelfportret, inleveren in week 23 t/m 25	D	nee		5	
4		Vul in.	Vul in.	Vul in.	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.	Vul in.

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Verkennen
- B: Verbreden
- C: Verdiepen
- D: Verbinden

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/culturele-en-kunstzinnige-vorming-6/2022/f=/examenprogramma_culturele_en_kunstzinnige_vorming_havo_vanaf_2019.pdf

Bijzonderheden:

Bij CKV werken we in een carrousel van drie periodes, je wisselt per periode van docent en onderwerp (discap: discipline, met bijbehorende culturele activiteit door professionals). De tweede periode is een speciale onderzoeksopdracht "Spokanië"

Periode 1 is van week 36 t/m week 51 discipline: architectuur/film/theater of muziek/dans/beeldend

Periode 2 is van week 1 t/m week 11 discipline: project Spokanië

Periode 3 is van week 12 t/m week 25 discipline: architectuur/film/theater of muziek/dans/beeldend

De CKV PO opdracht uit een periode moet afgerond zijn voordat je aan een nieuwe periode begint. De afgeronde eindcijfers van CKV, Maatschappijleer en het PWS tellen mee in het combinatiecijfer.

Vak: Biologie (BIOL)

Boek/Methode: Biologie voor jou									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	451 413	PO1 PW1	45	Cellen en osmose Thema 1: inleiding in de biologie	A, B en C	nee nee	Vul in.	2 1	RM
2	423	PW2	60	Thema 2: Voortplanting Thema 5: Regeling basisstof 1 en 2	A, B, C, D en E	nee	Vul in.	2	BINAS RM
3	452 433	PO2 PW3	60	Waarneming of gedrag (ethogram/blinde vlek) Thema 5: Regeling basisstof 3 t/m 6 Thema 6: Waarneming en gedrag	A, B en D	nee nee	Vul in.	1 2	RM BINAS
4	453 443	PO3 SE1	90	Ecosysteem Thema 3 : Genetica Thema 4: Evolutie Thema 7: Ecologie	A, B, C, D, E en F	nee ja	15%	2 3	RM BINAS

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Zelfregulatie
- C: Zelforganisatie
- D: Interactie
- E: Reproductie
- F: Evolutie

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-2021-biologie-havo/2021/havo/f=/biologie_2_versie_havo_2021.pdf
https://www.examenblad.nl/examenstof/biologie-havo-3/2022/havo/f=/examenprogramma_biologie_havo_2014_2015.pdf

Bijzonderheden:

Er worden ook enkele formatieve toetsen gegeven (weging 0).

Als van een practicum een verslag moet worden ingeleverd, dan geldt bij te laat inleveren de volgende regeling:

- indien uiterlijk één week na de inleverdatum ingeleverd: één punt aftrek.
- indien meer dan één week te laat: drie punten aftrek.

Vak: Duits (DUTL)

Boek/Methode: Na Klar en Schülerheft									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Grammatica, idioom en tekst verklaren. Een selectie uit de hoofdstukken van Na Klar	A en D	nee	Vul in.	1	nee
2	423	PW2	45	Grammatica, idioom en tekst verklaren. Een selectie uit de hoofdstukken van Na Klar	A en D	nee	Vul in.	1	nee
	451	PO1		Een opdracht zelfstandig verwerken	A en B	nee		1	nee
3	430	PW3	60	Gespreksvaardigheid in drietallen	C	nee	Vul in.	1	mobieltje/foto
	433	PW4	45	Luistervaardigheid	B	nee		2	nee
4	440	PW5	45	Leesvaardigheid	A	nee		2	WB DTS NL
	443	SE1	90	Schrijfvaardigheid: persoonlijke mail schrijven	D	ja	15%	3	WB NL DTS

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Leesvaardigheid
 B: Luistervaardigheid
 C: Gespreksvaardigheid
 D: Schrijfvaardigheid

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-vwo/2020/f=/mvt_havovwo.pdf

Bijzonderheden:

1. PO: deze opdracht bevat lezen en luisteren
2. Voor leesvaardigheidstaken/-opdrachten en het leren van woorden en zinnen voor het CE krijg je procespunten (0.5) die meetellen voor het PW leesvaardigheid
3. Voor luistervaardigheidstaken/-opdrachten krijg je procespunten (0,5) die meetellen voor het PW luistervaardigheid
4. SE schrijfvaardigheid in periode 4 telt voor 15% mee in het schoolexamen
5. In periode 3 gespreksvaardigheid vóór de toetsweek
6. In periode 4 leesvaardigheid buiten de toetsweek

Vak: Economie (ECON)

Boek/Methode: Economie in Context deel 1										
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen	
1	410	SO1	45	Basisrekenvaardigheden	A, B, C en E	nee	Vul in.	1	RM	
	413	PW1	45	Hoofdstuk 1: Inkomen en welvaart Hoofdstuk 2: Sparen, beleggen en lenen		nee			2	RM
2	451	PO1	--	Hoofdstuk 5: Jong geleerd, oud gedaan	A, E en D	nee	Vul in.	1	RM	
	423	PW2	45	Hoofdstuk 5: Jong geleerd, oud gedaan Hoofdstuk 6: Marktvraag		nee			3	RM
3	433	PW3	60	Hoofdstuk 7: Arbeidsverdeling en productie Hoofdstuk 8: Een eigen bedrijf Hoofdstuk 9: Omzet, kosten en winst	A, D en H	nee	Vul in.	3	RM	
4	443	SE1	90	Hoofdstuk 3: Verzekeren Hoofdstuk 6: Marktvraag Hoofdstuk 8: Een eigen bedrijf Hoofdstuk 9: Omzet, kosten en winst Hoofdstuk 10: Marktaanbod Hoofdstuk 11: Overheidsproductie Keuzeonderwerp: Keuzegedrag	A, D, E, G, J en K	ja	15%	3	RM	

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Concept Schaarste
- C: Concept Ruil
- D: Concept Markt
- E: Concept Ruilen over de tijd
- G: Concept Risico en informatie
- H: Concept Welvaart en groei
- J: Onderzoek en experiment

K: Keuzeonderwerpen

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/conceptsyllabus-economie-havo-2022/2022/havo/f=/economie_havo_2022_versie_1.pdf

Vak: Engels (ENTL)

Boek/Methode: Short Story Reader / Cambridge English Grammar & Collocations in Use / WaspReporter / Woots / Literature Reader / The Curious Incident of the Dog in the Night-time									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Short Stories; Verhaalstructuur & stijlmiddelen - Short Story Reader	A, D en E	nee	Vul in.	1	WB NL-EN
2	420	SO1	50	Grammatica en woordenschat - Cambridge English Grammar & Collocations in Use - WaspReporter vocabulary	D	nee	Vul in.	1	Geen
	423	PW2	15	Spreekvaardigheid Cambridge Methode	A, B en C	nee		2	WB NL-EN
3	430	PW3	60	Kijk- en Luistertoets CITO 5H (aangepaste beoordeling) - Woots	A en B	nee	Vul in.	2	Geen
	433	PW4	60	Literatuur: - Literature Reader - The Curious Incident of the Dog in the Night-time	A, D en E	nee		3	WB NL-EN
4	440	PW5	60	Schrijfvaardigheid: Motivatiebrief	A, D en F	nee		3	WB NL-EN
	443	PW6	60	Leestoets: CITO 5H (aangepaste beoordeling)	A	ja	15%	3	WB EN-NL

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-vwo/2020/vwo/f=/mvt_havovwo.pdf

Vak: Filosofie (FI)

Boek/Methode: Durf te denken									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Inleiding in het vak filosofie Hfst 0, Durf te Denken Primaire teksten (worden uitgedeeld)	A	nee	Vul in.	1	WB NL
2	423	PW2	60	Hfst 1, Durf te Denken, Wijsgerige Antropologie Primaire teksten (worden uitgedeeld)	A en B	nee	Vul in.	1	WB NL
3	433	PW3	60	Hfst 2, Durf te Denken, Ethiek Primaire teksten (worden uitgedeeld)	A en C	nee	Vul in.	1	WB NL
	451	PO1		Nader in te vullen	A	nee	1		
4	443	SE1	90	Hfst 6, Durf te Denken, Sociale Filosofie Selectie van hfst 0, 1, 2 Durf te Denken	A, B, C en D	ja	15%	1	WB NL

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
 B: Wijsgerige antropologie
 C: Ethiek
 D: Sociale filosofie

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-2020-filosofie-havo/2020/havo/f=/filosofie_havo_2020_versie_2.pdf

Vak: Frans (FATL)

Boek/Methode: Grandes Lignes									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Chapitre 1: grammatica, vocabulaire en zinnen	D	nee	Vul in.	1	Vul in.
2	423	PW2	45	Chapitre 2: grammatica, vocabulaire en zinnen	D	nee	Vul in.	2	Vul in.
	420	PW3	60	Onderwerpen uit de methode en CE teksten (in de les)	A	nee		2	
3	430	PW4	45	Chapitre 4&5: grammatica, vocabulaire en zinnen (in de les)	D	nee	Vul in.	2	
	433	PW5	15	Gesprek in tweetallen n.a.v. onderwerpen uit de methode	C	nee		3	
4	440	SO1		Gemiddelde van diverse SO's		nee		1	
	443	SE1	60	Luistertoets	B	ja	7%	3	
	446	SE2	90	Schrijfvaardigheid (brief,betoog,artikel,recensie)	D	ja	8%	3	WB FR-NE en NE-FR

Toelichting inhoud domeinen:

- A: leesvaardigheid
 B: kijk/ luistervaardigheid
 C: gespreksvaardigheid
 D: schrijfvaardigheid

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-vwo/2020/f=/mvt_havovwo.pdf

Extra informatie:

1. Er wordt in de loop van het jaar een aantal so's gegeven. Het gemiddelde hiervan is een SO cijfer met weging 1 in periode 4.
2. Verspreid over het jaar worden er drie films (uit de mediatheek, anders in overleg met docent) bekeken met korte verslaglegging (domein B kijk/luistervaardigheid).
3. Er wordt dit jaar een boek klassikaal gelezen met vragen en verslaglegging (domein E literatuur).

Vak: Geschiedenis (GS)

Boek/Methode: Feniks – Tijdvakken en Historische contexten									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	451	PO1	NVT	Onderzoek n.a.v. Den Haag H1 Tijd van jagers en boeren H2 Tijd van Grieken en Romeinen H3 Tijd van monniken en ridders H4 Tijd van steden en staten Kenmerkende Aspecten 1 t/m 17	B en C	nee	Vul in.	2	Geen
2	420	SO1	25	H5 Tijd van ontdekkers en hervormers Kenmerkende Aspecten 17 t/m 21	A en B	nee	Vul in.	1	WB NL
	423	PW1	60	H5 (zie boven) en H6 Tijd van regenten en vorsten Kenmerkende Aspecten 17 t/m 26				3	
3	433	PW2	60	H7 Tijd van pruiken en revoluties H8 Tijd van burgers en stoommachines Kenmerkende Aspecten 27 t/m 36	A, B en D	nee	Vul in.	3	WB NL
4	443	SE1	60 min	HC: Het Britse Rijk 1620-1900 en bijbehorende KA's: 18,21,25,27,29,30,31,32,33,34,35,36	A en B	ja	15%	3	WB NL

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Historisch besef
 B: Oriëntatiekennis
 C: Thema
 D: Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-geschiedenis-havo-2021/2021/havo/f=/geschiedenis_havo_2021_versie_4.pdf

Vak: Kunst Beeldende vorming, waaronder Kunstvak Algemeen (KUBV)

Boek/Methode: Bespiegeling									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	451	PO1	45	Foto-opdracht serieel	A, B en C	nee	4%	2	WB NL
	413	SE1		Klassieke oudheid	A, B en C	ja		2	
2	452	PO2	60	Opdracht portret	A, B en C	nee	8%	4	WB NL
	423	SE2		Hofcultuur deel 1	A, B en C	ja		2	
3	453	HD	60	Stilleven compositie	A, B en C	nee	8%	4	WB NL
	433	SE3		Hofcultuur deel 2	A, B en C	ja		3	
4	454	PO3	60	Foto-opdracht architectuur	A, B en C	nee	4%	2	WB NL
	455	PO4		Doorbeelden	A, B en C	nee	8%	4	
	456	PO5		Thema verwerking	A, B en C	nee	8%	4	
	443	SE4		Modernisme 1e helft 20e eeuw	A, B en C	ja	10%	3	

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A KUBV Vaktheorie

KUA Vaardigheden

Domein B KUBV Praktijk

KUA Invalshoeken voor reflectie

Domein C KUBV Oriëntatie op studie en beroep.

KUA Onderwerpen

Link omschrijving domeinen KUBV: https://www.examenblad.nl/examenstof/kunst-beeldende-vormgeving-havo/2021/havo/f=/kunstbv_havo.pdfLink omschrijving domeinen KUA: https://www.examenblad.nl/examenstof/kunst-algemeen-havo/2021/havo/f=/kunstalg_havovwo.pdf**Bijzonderheden:**

Praktische opdrachten moeten in het zicht van de docent gemaakt worden. Werkstukken die buiten het zicht van de docent zijn gemaakt, worden niet beoordeeld en becijferd met een 1. Bij het te laat inleveren van een praktische opdracht geldt de volgende regeling:

- indien binnen één week na de inleverdatum ingeleverd: één punt aftrek
- indien meer dan één week te laat: werk wordt niet meer beoordeeld .

Vak: Kunstvak Drama, waaronder Kunstvak Algemeen vul in (KUDR)

Boek/Methode: Bespiegeling									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	SE1	45	Klassieke oudheid	A, B en C	ja	Vul in.	2	WB
2	451	PO1		Blok Klassieken (Grieken, Shakespeare en commedia dell'arte) Combinatiecijfer opgebouwd: - individuele inbreng proces - concretisering scene materiaal - podium presentatie	A, B en C	nee	20%	10	
		HD		CKV Bezoeken voorstelling uit het aanbod van Rabarber en maken verslag.	A, B en C	nee			
3	423	SE2	60	Hofcultuur deel 1	A, B en C	ja		2	WB
		HD		CKV Bezoeken voorstelling uit het aanbod van Rabarber en maken verslag.	A, B en C	nee			
4	433	SE3	60	Hofcultuur deel 2	A, B en C	ja		3	WB
		HD		CKV Bezoeken voorstelling uit het aanbod van Rabarber en maken verslag.		nee			
	452	PO2		Blok Modern (periode na 1900) Opbouw combinatiecijfer: - individuele inbreng proces - concretisering scene materiaal - presentatie voor publiek	A, B en C	nee	20%	10	
	443	SE4	60	Modernisme 1e helft 20e eeuw	A, B en C	ja	10%	3	WB

Toelichting inhoud domeinen:

CKV

De CKV opdracht is onderdeel van het vak CKV en moet ten minste voldoende worden afgerond, voordat aan het praktische deel van periode 4 mag worden begonnen. Het CKV-verslag moet binnen 10 dagen na de culturele activiteit worden ingeleverd. CKV wordt door de leerlingen met het examenvak drama in het vijfde leerjaar afgerond.

Link omschrijving domeinen CKV: https://www.examenblad.nl/examenstof/culturele-en-kunstzinnige-vorming-6/2020/f=/examenprogramma_culturele_en_kunstzinnige_vorming_havo_vanaf_2019.pdf

KUDR en KUA:

Domein A KUDR Vaktheorie

KUA Vaardigheden

Domein B KUDR Praktijk

KUA Invalshoeken voor reflectie

Domein C KUDR Oriëntatie op studie en beroep. KUA Onderwerpen

Link omschrijving domeinen KUDR: https://www.examenblad.nl/examenstof/kunst-drama-havo/2021/f=/kunstdrama_havo.pdf

Link omschrijving domeinen KUA: https://www.examenblad.nl/examenstof/kunst-algemeen-havo/2021/havo/f=/kunstalg_havovwo.pdf

Vak: L.O.

Boek/Methode: Nederland in beweging									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen	
1	413	-	-	1 slag-loopspel: softbal minstens vier atletiekonderdelen uit: lopen, springen of werpen. rugby/flag football	A t/m E	nee	15%	Vul in.	
2	423	-	-	terugslagspelen: volleybal, fitness, badminton, tennis, tafeltennis, squash. 2 doelspelen: basketbal en handbal minstens een turnonderdeel uit springen, zwaaien en balanceren. minstens een onderdeel uit bewegen en muziek. minstens een onderdeel; stoeispelen naar judo, Jiu Jitsu, Krav ma ga, (kick) boksen.	A t/m E	nee	15%	Vul in.	
3	433	-	-	1 slag-loopspel: softbal minstens vier atletiekonderdelen uit: lopen, springen of werpen. rugby/flag football.	A t/m E	nee	15%	Vul in.	
4	443			Sport oriëntatie: Yoga, zelfverdediging, schaatsen, Fitness, Surfen, Skateboarden, Cross fit De exacte invulling vindt tijdens het schooljaar plaats en kan afwijken, deze is afhankelijk van de beschikbaarheid en de weersomstandigheden.	A t/m E	nee	15%		

Toelichting inhoud domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Bewegen

Domein C Bewegen en regelen

Domein D Bewegen en gezondheid

Domein E Bewegen en samenleving

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/lichamelijke-opvoeding-havo/2021/f=/lo_havovwo.pdf

Bijzonderheden:

Van alle leerlingen wordt verwacht dat ze hebben meegewerkt aan:

- het observeren en beoordelen van medeleerlingen (indien de tijd het toelaat via onderlinge instructie);
- leidinggeven in verschillende bewegingssituaties;
- organiseren van verschillende bewegingsactiviteiten.

Leerlingen maken daarnaast kennis met: blessurepreventie, sport en voeding, sport, goed voor je gezondheid? en werken aan je conditie.

De **beoordeling** vindt plaats op grond van aanwezigheid, inzet en prestatieniveau. Aan het eind van de eerste en tweede tentamenperiode wordt een decimaal cijfer gegeven, dat telkens voor 20% meetelt in het eindcijfer voor het eindexamen. De cijfers van 4 Havo tellen gezamenlijk voor 60% en die van 5 Havo voor 40%.

Absentie: Neem altijd contact op met je docent.

- Er geldt een 100% aanwezigheidsplicht, lessen die (on)geoorloofd gemist worden dienen ingehaald te worden.
- Leerlingen die door een blessure tijdelijk niet aan de les kunnen deelnemen, zijn verplicht bij de les aanwezig. Alleen in overleg met de docent kan per les besloten worden tot een alternatieve activiteit.
- Leerlingen die gedurende langere tijd niet aan de lessen kunnen deelnemen, moeten een verklaring van een medisch specialist overleggen. De docent en conrector besluiten over een alternatieve invulling van de lestijd
- Leerlingen die permanent niet in staat zijn aan de lessen deel te nemen, moeten aan de conrector een verklaring van een medisch specialist overleggen. Een (tijdelijke) vrijstelling behoort tot de mogelijkheden.

Vak: Loopbaan Oriëntatie Begeleiding (LOB)

periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1		HD	-	1. Inloggen in Qompas. 2. Qompas: Studiekeuzetest 3. Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 1 Start	Vul in.	-	-	Vul in.
2		HD	-	4. Bezoek LVM Studiefestival (online) 5. Voorbereiding open dag / meeloop dagen (Qompas: 'zelf aan zet') 6. Bezoek eerste open dag hogeschool 7. Verslag in Qompas 1 ^e open dag: open dagen – mijn open dagen – vragen plus verslag 8. Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 2 Persoonlijkheidstest	Vul in.	-	-	Vul in.
3		HD	-	7. Planning maken voor het bezoek aan de tweede open dag. Stuur je mentor een mailtje met de datum en de instelling 8. Bezoek tweede open dag 9. Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 3 Competentietest 10. Verslag in Qompas 2 ^e open dag	Vul in.	-	-	Vul in.
4		HD		11. Qompas-studiekeuze-stappenplan: Stap 4 Interesstetest 12. Gesprek met de decaan 13. Proefstuderen Hogeschool Rotterdam				

Bijzonderheden:

Open dagen kalender vind je op de site: www.gompas.nl en op www.studiekeuze123.nl

Ook op de uitgedeelde open dagen kalender vind je de open dagen van de hogescholen uit de regio.

Houd ook de sites van de hogescholen in de gaten voor de open dagen.

Aan alle 13 punten hierboven moet zijn voldaan om overgang naar het volgende leerjaar mogelijk te maken.

Vak: Natuurkunde (NAT)

Boek/Methode: NOVA natuurkunde 4 Havo – Max en NOVA natuurkunde 5 Havo - Max									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	410	SO1	45	Significantie Hoofdstuk 1: Bewegingen Hoofdstuk 3: Krachten (gedeelte)	A	nee	Vul in.	2	RM, BINAS
	413	PW1						5	
2	423	PW2	60	Hoofdstuk 2: Elektriciteit Hoofdstuk 3: Krachten Hoofdstuk 4: Materialen (gedeelte) Elektriciteit	A, C en D	nee	Vul in.	5	RM, BINAS
	451	PO1			A en I			2	
3	433	PW3	60	Hoofdstuk 4: Materialen Hoofdstuk 5: Arbeid en Energie Hoofdstuk 7: Technische Automatisering (gedeelte) Systeembord	A, D en G	nee	Vul in.	5	RM, BINAS
	452	PO2			A en I			3	
4	443	SE1	120	Hoofdstuk 6: Spiegels en Lenzen Hoofdstuk 7: Technische automatisering	B en G	ja	15%	5	RM, BINAS

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Beeld- en geluidstechniek
- C: Beweging en energie
- D: Materialen
- G: Meten en regelen
- I: Onderzoek en ontwerp

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-2020-natuurkunde-havo/2020/f=/natuurkunde_havo_2_versie_2020.pdf

Vak: Nederlands (NETL)

Boek/Methode: Talent									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Literatuurgeschiedenis: middeleeuwen t/m 17 ^e eeuw Laagland cursus 8 + alle aantekeningen en gemaakte opdrachten	E	nee	Vul in.	1	
2	423	PW2	60	Taalvaardigheid: leesvaardigheid, formuleren en project Arsenicum (katern Arsenicum)	A en C	nee	Vul in.	1	
3	430	PW3	90	Schrijfvaardigheid: gedocumenteerd betoog (op computer)	C	nee	Vul in.	2	Bronnenlijst en spiekbrieven
	433	PW4	45	Literatuurgeschiedenis: 18 ^e en 19 ^e eeuw Laagland cursus 9 + alle aantekeningen en gemaakte opdrachten	E	nee		1	
4	443	SE1	15	Mondelinge taalvaardigheid: Debat (wordt afgenomen in de les)	B en D	nee	15%	2	Vorbereidings kaartjes
	440	PW5	45	Taalvaardigheid: woordenschat, taalbeheersing en leesvaardigheid	A en C	nee		1	
		HD1	15	Literatuur: Literaire leeskring over twee gelezen werken	E	nee		0	

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Leesvaardigheid
- B: Mondelinge taalvaardigheid
- C: Schrijfvaardigheid
- D: Argumentatieve vaardigheden
- E: Literatuur

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/nederlandse-taal-en-literatuur-2/2020/f=/examenprogramma_nederlands_havo_vwo_2014.pdf

Extra informatie:

Niet of te laat inleveren van het voorbereidend (taak)werk voor Gedocumenteerd schrijven levert puntenaftrek op.

Vak: profielwerkstuk (PWS) *kies afkorting*

Boek/Methode: n.v.t.								
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen
1 en 2		Vul in.	-	- Vul in.	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.
3		Vul in.	-	Uitleg over PWS in mentoruur Je kiest met een medeleerling een profielvak uit	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.
4		Vul in.	-	Startbijeenkomst met je begeleidend docent Daarnaast 2x 2uur werken aan het pws onder leiding van je begeleidend docent. Hij/zij geeft je alle informatie omtrent tijdpad, eindproduct en waardering. Van je docent hoor je ook welk werk vóór de zomer afgerond dient te worden	Vul in.	Ja/nee	Vul in.	Vul in.

Toelichting:

Voor de toelichting op de eisen, normering en het tijdpad: zie het document dat je van je begeleider krijgt.

Naast de hierboven genoemde afspraken, dien je ook zelf tijd in te plannen om te werken aan je pws en afspraken te maken met je begeleider om de voortgang te bespreken. Je moet voldoende voortgang geboekt hebben om naar 5 havo bevorderd te kunnen worden. Afronding van het PWS is in 5 havo.

Vak: Rekenen (RKT)

Boek/Methode: online en stencils									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	hulpmiddelen	
1	413	PW1	45	Rekenvaardigheden niveau 3F	1, 2, 3 en 4	nee	1	geen	
2	423	PW2	45	Rekenvaardigheden niveau 3F	1, 2, 3 en 4	nee	1	geen	
3	433	PW3	45	Rekenvaardigheden niveau 3F	1, 2, 3 en 4	nee	1	geen	
4	-	-	-	-	-				

Toelichting inhoud domeinen:

1. Getallen
2. Verhoudingen
3. Meten en Meetkunde
4. Verbanden

Link omschrijving domeinen (v.a. blz. 21): https://www.slo.nl/publish/pages/5901/referentiekader_taal_en_rekenen_referentieniveaus.pdf

Bijzonderheden:

De lessen worden het eerste half jaar wekelijks gegeven. De lessenreeks start met een instaptoets om het niveau en de hiaten te bepalen. Op basis daarvan wordt het definitieve lesprogramma samengesteld.

Beschrijving eindexamen:

Er is geen centraal examen. Om te kunnen slagen moet het PTA rekenen zijn afgerond.

Vak: Scheikunde (SCHK)

Boek/Methode: Chemie overal 5^e editie									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	413	PW1	45	Hfd 1: Scheiden en reageren Hfd 2: Bouwstenen van stoffen	A, B, C, D, E en G	nee	Vul in.	2	RM; Binas 6 ^e
2	423	PW2	60	Hfd 2: Bouwstenen van stoffen Hfd 3: Stoffen en reacties Voorkennis: hfd 1	A, B, C en E	nee	Vul in.	3	RM; Binas 6 ^e
3	430	SO1	4x10	Naamgeving zouten (gem. van de deelSO's in de les)	B	nee	Vul in.	1	RM; Binas 6 ^e
	451	PO1	120	PO Zouten – in februari	A en B	nee		2	Binas 6 ^e
	433	PW3	60	Hfd 5: Zouten en zoutoplossingen Voorkennis: hfd 1 tm hfd 3	A, B, C, D en E	nee		3	RM; Binas 6 ^e
4	440	SO2	20	Systematische naamgeving	B en C	nee	15%	1	Binas 6 ^e
	443	SE1	90	Hfd 4: Moleculaire stoffen Hfd 6: Koolstofchemie Voorkennis: hfd 1 tm hfd 3	A, B, C en E	ja		3	RM; Binas 6 ^e

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Deeltjesmodellen
- C: Kennis van chemische processen en kringlopen
- D: Ontwerpen en experimenten in de chemie
- E: Innovatieve ontwikkelingen in de chemie
- G: Maatschappij en chemische technologie

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-2022-scheikunde-havo/2022/havo/f=/scheikunde_havo_2_versie_2022.pdf

Vak: Wiskunde (WISA)

Boek/Methode: Getal en ruimte									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	410	SO1	25	Rekenregels	A en B	nee		1	
	416	PW1	45	Hoofdstuk 1: Rekenregels en verhoudingen Hoofdstuk 2: Verwerken van data	A, B en E	nee		3	GR
2	451	PO1	60	Datasets verwerken in excel	E	nee		1	Excel
	423	PW2	45	Hoofdstuk 2: Verwerken van data Hoofdstuk 3: Tabellen en grafieken	C en E	nee		3	GR
3	430	SO2	25	Hoofdstuk 5: Lineaire verbanden	C	nee		1	GR
	433	PW3	60	Hoofdstuk 5: Lineaire verbanden Hoofdstuk 4: Handig tellen	C en B	nee		3	GR
4	443	SE1	90	Hoofdstuk 4: Handig tellen Hoofdstuk 6: Statistiek en beslissingen Hoofdstuk 7: Veranderingen	B, D en E	ja	15%	5	GR

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Algebra en tellen
- C: Verbanden
- D: Verandering
- E: Statistiek

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/wiskunde-a-havo-2/2022/f=/examenprogramma_wiskunde_a_havo.pdf

Vak: Wiskunde (WISB)

Boek/Methode: Getal en ruimte									
periode	code	vorm	duur (in min.)	omschrijving stof	domeinen	herk.?	weging SE	weging overgang	hulpmiddelen
1	410	SO1	30	Basisvaardigheden H1	B	nee		0	GR
	413	PW1	60	Hoofdstuk 1: Formules, grafieken en vergelijkingen Hoofdstuk 2: Veranderingen	B en D	nee		3	GR
2	420	SO2	30	Vaardigheden (zonder rekenmachine!)	A en B	nee		1	
	423	PW2	60	Hoofdstuk 2: Veranderingen Hoofdstuk 4: Werken met formules	B en D	nee		3	GR
3	430	SO3	30	Hoofdstuk 3: Hoeken en afstanden	C	nee		1	GR
	433	PW3	60	Hoofdstuk 3: Hoeken en afstanden Hoofdstuk 4: Werken met formules Hoofdstuk 5: Machten, exponenten en logaritmen	B en C	nee		3	GR
4	440	SO4	30	Hoofdstuk 5: Machten, exponenten en logaritmen (z�nder rekenmachine!)	A en B	nee		2	
	443	SE1	90	Hoofdstuk 5: Machten, exponenten en logaritmen Hoofdstuk 6: De afgeleide functie Hoofdstuk 7: Lijnen en cirkels	B, C en D	ja	15%	5	GR

Toelichting inhoud domeinen:

- A: Vaardigheden
- B: Functies, grafieken en vergelijkingen
- C: Meetkundige berekeningen
- D: Toegepaste analyse

Link omschrijving domeinen: https://www.examenblad.nl/examenstof/wiskunde-b-havo-2/2022/havo/f=/Examenprogramma_wiskunde_B_havo_versie_van_OCW_CORRECTIE_DEC_2017.pdf